

Folldal kommune
Gruvegen 7
2580 Folldal
postmottak@folldal.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

21.02.22

Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035 i Folldal kommune, uttalelse til planprogram

Jordvernalliansen i Innlandet er dannet av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, og arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet. Alliansen består blant annet av LO, Naturvernforbundet, Bondelaget, Natur og Ungdom, Bonde- og Småbrukarlaget, Kokkenes Mesterlaug og Bygdeungdomslaget.

I Norge er kun 3 prosent av landarealet dyrket mark. Dermed er det nok av andre arealer å bygge på i Norge. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

Et sterkt jordvern er nødvendig for å nå FNs bærekraftsmål om å utrydde fattigdom og sult, bærekraftige byer og samfunn, ansvarlig forbruk og produksjon, å stoppe klimaendringene og å ivareta liv på land.

I dette ligger en klar forpliktelse til å sørge for at vår befolkning er mest mulig sjølforsynt, og at en i størst mulig grad unngår import og å leve på andre lands arealer.

Norge har ut fra dette et etisk ansvar for å ta vare på sin matjord, som er en knapphetsressurs.

Ivaretagelse av dyrket mark er nødvendig for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft.

Regjeringen har vedtatt en handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030; Meld. St. 40 (2020-2021) Mål med mening, og denne er viktig for å fremme bærekraftige matsystemer nasjonalt og globalt.

I høringsutkast for Kommuneplanens samfunnsdel –planprogram vises det til FNs bærekraftsmål. Her omtales blant annet at fylkeskommuner og kommuner er nøkkelaktører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og realisering av bærekraftsmålene i Norge. Bærekraftsmålene skal derfor benyttes som et rammeverk for kommuneplanen.

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

Jordvernalliansen i Innlandet mener imidlertid at det ikke kommer fram i planprogrammet at bærekraftsmålene fordrer et styrket jordvern. Heller ikke i overordnet arealstrategi (4.2.4) er jordvern nevnt.

Vi viser her til at regjeringen i brev til alle landets kommuner 8. januar 2021 ga klar beskjed om å vektlegge jordvern i arbeidet med å nå FN's bærekraftsmål. Vi viser videre til at en enda mer eksplisitt føring ligger i nasjonal jordvernstrategi:

Stortinget strammet i juni 2021 inn det nasjonale jordvernmålet. Maksimalt 3000 dekar dyrket mark skal nå omdisponeres årlig, mens målet tidligere lå på maksimalt 4000 dekar. Omdisponeringen skal dermed ned med en firedel. Denne kraftige innstramningen må få konsekvenser for all kommunal og regional arealplanlegging, samt for overordnede kommunale og regionale planverk.

Landbrukets store betydning i Folldal kommer godt fram i kap 3.3 om lokale forhold. Som følge av dette og som følge av Folldals forpliktelse til å følge opp nasjonale målsettinger, mener vi at jordvern eksplisitt må innlemmes som eget tema i overordnet arealstrategi. Dette med tanke på at det i endelig versjon av kommuneplanens samfunnsdel innarbeides tydelige formuleringer og mål om et styrket og restriktivt jordvern.

Jordvernalliansen i Innlandet bidrar gjerne videre i arbeidet for å nå målene i nasjonal jordvernstrategi.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr	Odd Erik Kokkin	Stephan Viehmann	Lars Arne Mjørland
Innlandet Bondelag	LO i Innlandet	Naturvernforbundet i Innlandet	Innlandet Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – INNLANDET BONDELAG – INNLANDET NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET